

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre 4 korona
Negyedévre . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

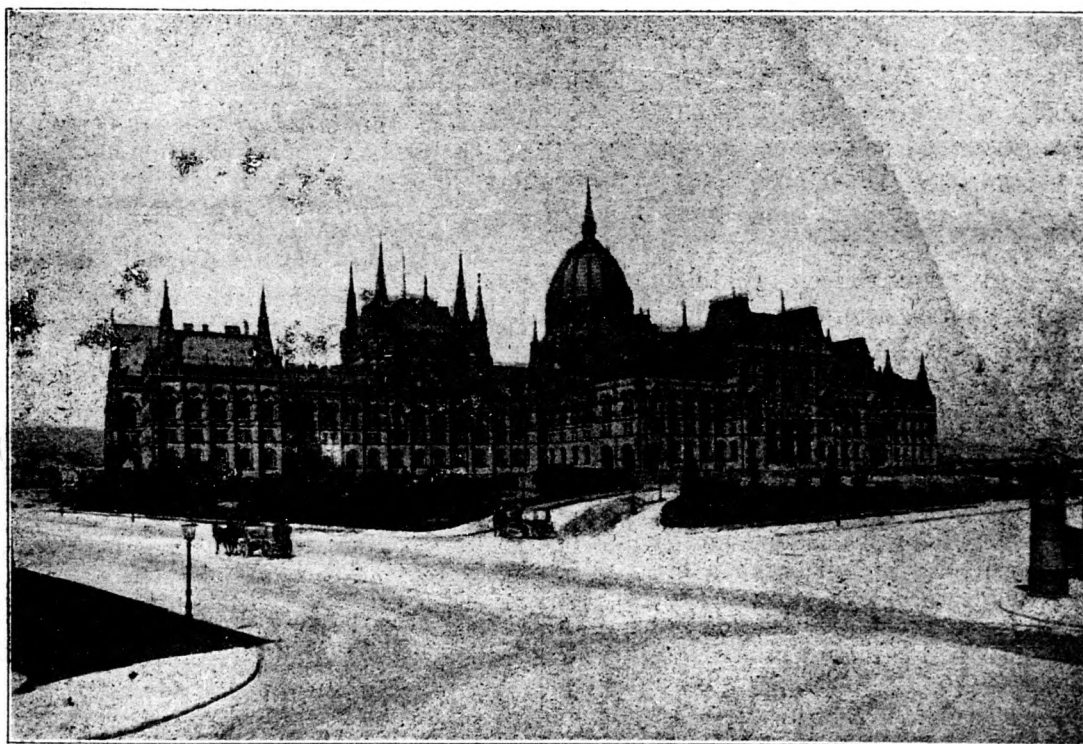
BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

A magyar parlament.

A magyar országgyűlés hatalmas új palotáját ezelőtt két évvel nagy ünnepek keretében adták át rendeltetésének.

partján a nemzethez méltó új országházat emelnek. A külsejében és belsejében egyaránt pazar kiállítású palota, melynek legutolsó darabja is magyar

A Sándor-utcai régi országház már régtől fogva elégtelen volt az országgyűlés céljaira és különben is az volt a terv, hogy az országgyűlés mindkét háza egy földél alá kerüljön. Ezért határozott el, hogy a Duna

termék és magyar iparos munkája, 33 millió korona költséggel épült fel.

Mai képünk az impozáns épületet a földművelésügyi minisztérium felé néző oldalról mutatja be.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

A szécsényi Rákóczi-ünnep.

A magyar nemzetnek ünnepe volt kedden. A II. Rákóczi Ferenc által 1705 szeptember 12-én összehívott nemzetgyűlés kétszázadik évfordulóját ünnepelte a Nagyszécsény melletti mezőkön, az úgynevezett Borjupáston.

Háborus idők zajában teljes hadikészültséggel sziveikben, mégis a béke némi reményével gyűltek össze itt az ország státusai és rendei. Reményük azonban csakhamar meghiusult, ámbar a béke mégis létesült. Vallási beke lett, a vallásszabadság teljes helyreállításával és biztosításával, amely szilárdabb alapokra fektette a nemzeti ellenállás erejét.

A hazánk függetlenségeért kibontott Rákóczi-lobogó körül csoportosulva gyujtsunk áldozattűzet az ő magasztos emléke előtt, hogy lángjának hevében, mint az ére a kohó tűzében, tisztuljen és erősbödjön meg nemzeti érzésünk. Juttassa diadalra lobogó varázsereje nemzeti törekvéseinket és acélozza meg tetterőnket, akaratőnket, hogy mindenkor és mindenben hatalmas és legyőzhetetlen legyen a mi védelmi készültségünk hazánkért és szabadságunkért.

Az a férfiú, ki vagyónát, életét, fejedelmi házának jövőjét, családi boldogságát s így mindazt, mi az egyénnek kedves és kívánatos, megalkuvást nem ismerő következetességgel, céltudatos önzetlenséggel áldozta fel a haza legszentebb javaiért: évezredek alkotmányunk oltalmáért s aki félelmet nem ismerő elszántsággal új életre keltette nemzetét s annak ideálokat s elérni kívánatos életcélokat kitűzni tudott, méltó arra, hogy emlékezete minden időkre megörökíttessék s nagyjaink között a honszerző Árpád s a hazát újraalkotó Béla királylyal egy sorba helyeztessék. Boruljunk tehát le Rákóczi Ferenc emlékezetének nagysága előtt!

Az emlékünnap lefolyása a következő volt:

Kedden már a kora hajnali órákban megkezdődött a zarándoklás a vármegye minden részéről és a vidékről is, úgy, hogy mikor Nógrád vármegye tisztikara a vendékekkel Nagyszécsénybe érkezett, már tízezrekre menő tömeg hullámozott a Borjupáston, ahol 200 évvel ezelőtt Rákóczi meghívására a rendek összegyűlékeztek, hogy a haza sorsa feltt tanácskozzanak. A vármegye vendégeit az állomásnál a salgótarjáni bányászzenekar és a szécsényi zenekar várta és folytonosan a Rákóczi-indulót játszotta. A megyei bandérium négy szakaszban vonult fel, hogy méltó keretűl szolgáljon a diszmagyaros képviselőknek és a megyei küldöttségeknek.

Azt a helyet, a Borjupástat, ahol a Rákóczi-féle rendi országgyűlés lefolyt, zászlós árbócok és tölgyfából font füzérek díszítették, a közepén pedig három

biborszínű selyemsátor volt felállítva, amelyek szintén zöld ágakkal, füzérekkel voltak földiszítve. A középső sátorban foglaltak helyet az országgyűlési képviselők, jobbra a megyei küldöttségek, a baloldali sátor pedig Nógrád és a szomszéd vármegyék ragyogó szép hölgyközönsége foglalta el. Reggel 10 órakor a róm. kath. és az ág. ev. templomban istentisztelet volt, mely után az ünneplő közönség az 1705-iki országgyűlés volt színhelyére, a szécsényváraljai mezőségre vonult ki.

A magasztos ünnepség a *Szózat* elénekklésével vette kezdetét, melyet az egész közönség kalaplevéve, hazafias ihlettől áthatva hallgatott végig.

Az ének végeztével Nagy Mihály, Nógrád vármegye alispánja, állott a dobogóra és lendületes üdvözlő beszédet mondott.

A hazafias szelleműl áthatott beszédét nagy tetszéssel és éljenzéssel fogadták, a melynek lecsillapításával *Fáy Albert* dr. vármegyei íb. főjegyző mondotta el emlékbeszédét. Történelmi visszapillantás kapcsán ismertette a szécsényi országgyűlés előzményeit.

Ezután *Török Zoltán* főispán beszélt. A képviselők nevében *Hentaller Lajos* tartott hazafias beszédet, mely óriási tetszést aratott. A magasztos ünnepély utolsó száma a *Rákóczi-induló* volt, amelyet az egyesült dalárdák énekeltek. Ekkor a közönség oszladozni kezdett és a különböző irányokból mindenfelől felhangzottak a Rákóczi-nóta hangjai.

Délután egy órakor a külön e célra fölállított sátorban ünnepi ebéd volt, amelyen több százan vettek részt. Az ünnepi lakoma hazafias hangulatban folyt le és csak a késő délutáni órákban ért véget.

A Petőfi-társaság ülése.

A nyári szünet után vasárnap délelőtt tartotta első felolvasó-ülését a Petőfi-társaság az Akadémia dísztermében *Herezeg Ferenc* elnöklése alatt.

A felolvasások sorát *Bodnár Zsigmond* kezdte meg, aki Toldy Ferencről, a magyar irodalomtörténet atyjáról emlékezett meg széles alapokra fektetett korrajz keretében. Utána *Zempléni Árpád* mutatta be nógrádi *Pap Gyulának* „Látogatás” című mélyérzésű költeményét, majd „Déli esend” című sajtó szerzeményű versét, amelynek hatalmas lendületű záró versszaka ez:

Oh, hát a vigasz merre, hol van?
Boldog a féreg lenn a porban
És boldogtalan, aki lát,
Rémséggel teljes mély nyugalmad,
Megsemmisítő nagy hatalmad:
Iszonyatos vagy, szép világ!

Mind a két költemény zajos tapsra ragadta a hallgatóságot.

Az utolsó felolvasó maga az elnök, *Herezeg Ferenc* volt, aki „Egy haldokló ház végrendelete” című megragadó, poétikus elbeszélésében azt fejtegette, hogy a szülői házban régen lejátszódott igénytelen epizódnak milyen mély hatása van az érett férfira is.

A gyönyörű elbeszélés mindvégig lebilincselte a hallgatóságot, amely zajosan tapsolt a kitűnő írónak.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya”, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Mikó-ünnep.

Mikó Imre gróf születésének századik évfordulóján nagy ünnepeességgel leplezték le a hó 3-án Zabolán, a Mikes-kastélyon, a sepsiszentgyörgyi Mikó-kollégium által elhelyezett emléktáblát. A kollégium tanári kara és ifjúsága Zabolára jött, a hol Földes György lelkész fogadta a vendégeket. Bodor János zágoni lelkész szép emlékbeszédet mondott, mire Szabó Jenő kézdivásárhelyi pap szavalt. Az Akadémia részéről Márty Sándor, az egyházkerület részéről Bartók püspök koszorút tett az emléktáblára. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Eszterházy Kálmán gróf, az Erdélyi Gazdasági Egyesületet Bély Tivadar, Háromszék vármegye közönségét Szentiványi Miklós alispán képviselte. — Ugyancsak Mikó Imre gróf születésének százados évfordulója alkalmából az Erdélyi Múzeum-Egyesület számos tagja Szamosy János alelnök vezetésével kivonult a temetőbe Mikó sírjához, ahol Szamosy az egyesület nevében beszédet mondott, majd a beszéd után letette a sírra az egyesület díszes koszoruját. Az évforduló alkalmából az Erdélyi Múzeum és az egyetemi könyvtár tisztviselői a könyvtár olvasótermében levő nagy Mikó-areképet megkoszorúzták és a zabolai ünnepre táviratot küldtek, melyben Erdélyi Pál könyvtárigazgató meleg szavakban fejezte ki a könyvtár háláját Mikó emléke iránt. A Múzeumegyesület a jövő hónapban Kolozsváron külön ünnepet tart.

Alkoholelles kongresszus Budapesten.

Az alkoholelles X. nemzetközi kongresszust szeptember 12-én délelőtt nyitották meg nagy ünnepeességgel a Mücsarnok kupolástermében.

A megnyitó ülésen megjelentek a kongresszus külföldi tagjai teljes számmal, a magyar kormány képviselői Lukács György kultuszminiszterrel az élükön, továbbá a vidéki törvényhatóságok küldöttsegei és a magyar alkoholelles egyesületek vezetői.

A kongresszusnak összesen mintegy ezer tagja van; tizenhat külföldi kormány, hetvennyolc külföldi mértékletességi egyesület, harminchat vidéki törvényhatóság és ötvenhét magyar alkoholelles egyesület képviselőjében.

Reméljük, hogy a mostani kongresszus a hazai ezirányú mozgalomnak is nagy előrehaladást fog biztosítani s éppen ezért szívélyesen üdvözljük külföldi vendégeinket.

Sztrájk a gázgyárban.

Nagy veszedelem fenyegette az elmúlt héten a fővárost. Kicsibe mult, hogy éppen a dunaünnepély napján nem maradtunk sötétben. A gázgyári munkások kedden reggel beszüntették a munkát. A fővárosnak mind a négy gázgyárában megállottak a gépek, megszűnt az áramfejlesztés és ezer munkás elszántan várta felállított követeléseire az igazgatóság válaszát. Az igazgatóság kezdetben fenyegetéssel, később ígéretekkel igyekezett a munkásokra hatni. Amikor látta, hogy minden kísérlet hajótörést szenved a munkások összetartásán, megadta magát és teljesítette a munkások követelését.

Igy a sztrájk, amely reggel hat órakor kezdődött, este fél hat órára véget ért. A munkások ismét diadalt arattak. Hat órakor már serényen folyt a munka mind a négy gázgyárban. Így megmenekült a főváros közönsége a sötétség veszedelmétől és a gázmotorral dolgozó gyárak és ipartelepek az üzemmegszakitástól.

Azary szobrának leleplezése.

Kegyeletes ünnep színhelye volt vasárnap délelőtt a budapesti m. kir. állatorvosi főiskola kertje. A VIII. nemzetközi állatorvosi kongresszus tagjai nagy számban gyűltek össze, hogy résztvegyenek Azary Ákos, a nagynevű orvostanár emlékszobrának leleplezési ünnepén.

Azarynak, aki az állatorvosi főiskola belgyógyászati tanszékének tanára volt, kartársai emelték a díszes bronz mellszobrot, melyet Teles Ede szobrász mintázott.

A leleplezési ünnepen megjelent Azary Ákos özvegye és leánya is.

Az ünnep délelőtt 11 órakor kezdődött. Hadjra Ferenc dr., a m. kir. állatorvosi főiskola rektora, az emelvényre állott és elmondotta nagyszabású emlékbeszédét, melyben széles alapon méltatta Azary tudományos munkásságát, nagy érdemeit és tüneményes felfedezéseit. E beszéd közben lehullott a lepel Azary szobráról és a gyülekezet levett kalappal éljenzett.

A kongresszus tagjai sorából most Piot bég kairói állatorvosi felügyelő lépett az emelvényre és lelkes francia beszéddel adózott Azary emlékének, kiemelve, hogy a nagy magyar tudós méltó tanit-

A „szüreti árjegyzékünk“

és az

„őszzi magárjegyzékünk“

megjelent és azt kívánatra bárkinek ingyen megküldjük

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V. ker., Alkotmány-u. 31. szám.

ványa és kartársa volt Pasteurnek, a világhírű francia tudósnek.

Ezután a koszorúk elhelyezése következett, mire a kegyeletes ünnep véget ért.

Az orosz-japán béke.

Míg a japán és orosz részről megbizott képviselők a békeokmány szöv. gozésén fáradoznak, addig Japánban a csöselék állítólag zavarog, tüntet s kövel dobálja a kor. anyépületeket, Oroszországban pedig semmi telkesedés, sőt lehangoltság. Megelégedés se itt, se ott, a mi szinte lehetetlen. Mert végre is olyan békekötés nincs, a mely mind a két hadviselő félre nézve hátrányos vagy káros volna.

A japánok a béke miatt tényleg tüntettek Tokióban s olyan veszedelmes jelleget öltött tüntetésük, hogy a rend fentartása érdekében lövetni kellett a tömeget. Ötszáznál többen estek áldozatul a rögtönzött fiók forradalomnak, amelyet a japán fővárosban is idegen izgatók támasztottak. Annyi azonban tény, hogy a japánok majdnem általánosan diplomáciai kudarcról beszélnek s azt hiszik, hogy a mit a háboru révén megnyertek, azt a békealkudozások révén ismét elvesztették.

Ujabb hírek szerint a japánok elégedetlensége várakozáson felül nagy mérvet öltött. Nemesak Tokióban, hanem egyéb japán városokban is kitört a lázadás, sőt magában a fővárosban oly fenyegetővé vált a lakosság magatartása, hogy ki kellett hirdetni az ostromállapotot. A nép tehát nincs megelégedve a békével, de az egész mozgalomnak alig van jelentősége a béke szempontjából, mert a japán nemzet sorsát végre is a felvilágosodott elemek igazgatják s ezek más szemüvegen át nézik és másképp mérlegelik a Portsmouthban elért sikereket, mint a régi japán fanatizmus hívei. A lázadás bizonyára rövid idő alatt el fog ülni s a béke ratifikálásának mi sem áll majd útjában.

Gondolatok.

Péterfy Tamás munkáiból.

Még könnyezni sem lehet anélkül, hogy vigasztalással ne bántanának!...

*

Balga, aki azért nevet, hogy mulasson és nem azért, mert jól esik.

*

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Angol szövetkezetek. Az idei június hó közepén Paisleyben, Glasgow mellett tartotta a brit szövetkezetek köteleke 37. évi kongresszusát. A kötelekehez jelenleg 1637 szövetkezet tartozik körülbelül 2 $\frac{1}{4}$ millió taggal, a családtagokkal együtt tehát körülbelül 10 millió egyén, vagyis az állam minden negyedik lakosa szövetkezetekhez tartozik. Az évi összforgalom 2.044 millió korona, az évi tiszta nyereség 2484 millió korona, míg az alaptőke jelenleg 6744 millió korona. A szövetkezetek válalataiban 100,000-nél több egyén van alkalmazva, ezek közül 24,000 a termelésnél. Az 1637 szövetkezet közül az 1904. évben volt fogyasztási szövetkezet 1469, a melyek egyedül 2 milliónál több tagot számlálnak és forgalmukból 2256 millió korona tiszta hasznuk volt, míg alaptőkéjük 600 millió koronára emelkedett. Mindkét nagyban bevásárló köteleknek az 1904. évben összesen 6384 millió korona összforgalma volt, míg alaptőkéjük 366 millió korona, tiszta nyereségük pedig 156 millió korona volt. A termelő szövetkezetek tagjainak száma 34,000, az összforgalom 744 millió korona, a tiszta nyereség pedig 54 millió korona. Valamennyi szövetkezet tartalékalapja körülbelül 56 millió korona, míg a szövetkezeti épületek, ingatlanok és gépek értéke 3402 millió korona. Több nagy fogyasztási szövetkezet házakat épít, melyeket a tagok idővel megszereznek. A felépített lakások értéke 156 millió korona. A legutolsó évben a szövetkezetek iskolai és nevelési célokra 18 millió koronát, jótékonyági célokra pedig körülbelül 12 millió koronát adtak ki. A fizetések és bérek 90 millió koronára rugtak. Mi is szépen haladunk szövetkezeti téren, de azért mily messze vagyunk még ilyen eredményektől!

A szövetkezeti eszméért. Angliában eltalálták a módját, hogy a gyermekekkel miként lehet megkedveltetni a szövetkezeteket. Julius és augusztus hóban a szövetkezetek a tagok gyermekeinek majálisokat és kirándulásokat rendeznek. Így legutóbb Bradfordban a Szövetkezeti Nevelésügyi Bizottság és a Nők Szövetsége 3000 gyermeknek rendezett ünnepélyt, ahol teát, csokoládét és egyéb édességet — a szövetkezeti gyárak termékeit — osztottak szét és a zenekar hangjai mellett mulattak a szövetkezők gyermekei.

Biztosítás az elkezelések ellen. Egyik német ujság írja, hogy a német szövetkezetek általános szövetsége felszólította a kötelekébe tartozó szövetkezeteket, hogy az élet-, tűz- vagy egyéb biztosítások ügyében hozzá forduljanak felvilágosításért. Azon-

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előirt %/o mellett. Felvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tag. k és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
V elezámolás. V

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: V
Husnemüket, füstölt
liszt, vadakat, szárnyasokat — élő és leölt állapotban, tojást, vaját, halat, burgonyát, káposztát, zöldségfélét, gyümölcsöt stb.

kivül a biztosítások új nemét kívánja meghonosítani, az üzletvezetők által elkövetett visszaélések és sikasztások ellen. A lap szerint mi sem áll utjában annak, hogy a szövetkezetek a nagyipari vállalatok módjára minden eshetőségre biztosítsák magukat. Sajnos, nálunk is előfordult már az az eset, hogy lelkiismeretlen üzletvezetők megkárosították a szövetkezetet, amire nem egyszer a helybeli kereskedő vette rá, aki a szövetkezetben ellenséget látott. A tapasztalat azt is bebizonyította, hogy a kereskedelmi képzett olyan üzletvezetők, akik a falusi szövetkezet üzletvezetői állására pályáznak, legnagyobb részt elzüllött s így a kisértéseknek könnyen engedő egyének. Ez vitt rá arra, hogy a szövetkezeti boltos szerepét szívesebben bízzuk egyik jobb szövetkezetünkkel betanított gazdám erre. A visszaélések elleni biztosítás eszméje életrevaló gondolat.

Kiskereskedők és a szövetkezés. Budapesten egyezsége léptek a nagykereskedők, kartelt kötöttek, hogy egy bizonyos áron alul nem adják a fát megzenet a kisebb árusoknak. Ezek, hogy érdekeiket megvédjék és hogy olcsóbban jussanak a létüket fenntartó áruhoz, elhatározták, hogy tömörülnek, szövetkezetet alakítanak. Hasonló esetről ad hírt az egyik svájci ujság is. A kiskereskedők és szatócsok Zürichben és más helyeken mozgalmat indítottak egy nagyban vásárló szövetkezet alakítására. Az elmunkálatok már előrehaladtak, úgy, hogy a megalakuló közgyűlést nemsokára megtarthatják. A szövetkezet célja a magunkon segítés elve szerint az áruknak közös bevásárlása és egy iroda létesítése, a hol a tagok üzleti ügyekben tanácsot és felvilágosítást nyerhetnek. Tervbe vették egy külön szaklap kiadását is. Mindenesetre igen érdekes tapasztalunk azt, hogy a kiskereskedők és szatócsok, a szövetkezetek leghevesebb támadói, lassankint maguk is belátják a szövetkezés előnyeit és követik azt a példát, a melyet eddig csak ócsárolni és leszólni tudtak. Lám a kereskedők is, ha saját társaikkal szemben a védekezésre vannak szorítva, a szövetkezést választják, mint a legalkalmasabb védelmi eszközt. Olvasóink okulására irtuk le ezeket!

A szövetkezeti parcellázás Poroszországban. A szövetkezeti uton való parcellázás Poroszországban is új, mindössze két éves. Stettinben alakult ilyen szövetkezet, tagjainak száma hetven. A szövetkezet ott vesz ingatlant, ahol a forgalmi értéket nem hajtják föl, ahol reális értéknél drágábban a települőknek sem kénytelen adni. Ebben a szövetkezetben a nyereszkesedés lehetetlen. A szövetkezet előre rendezi az illető községgel az iskolaföntartó, egyházi és községi adózás kérdéseit, nehogy a települők tulságosan megterheltessenek. A vételár háromnegyedét az állami járadékbank veszi át, ez az összeg mint fölmondhatlan járadékadósság marad a parcellázásra bekebelezve. A parcellavevő 3 és fél százalékot, fél százalékos törlesztést fizet, hatvan év múlva ingatlana teljesen övé. A szövetkezet eddig tizenhét birtokot parcellázott 7055 hektár területtel. Ebből 382 hektárt, vagyis 5.43 százalékot fordítottak utak, árkok, községi és iskolai földek céljaira, úgy, hogy tényleg csak 6673 hektár került földarabolásra. Ebből 1904 végéig még 1018 hektár volt eladatlan. A szövetkezet átlag 830 márkáért vett egy hektár földet és átlag 1058 márkáért adta el. Az áremelkedés tehát hektáronként 328 márka vagyis 27.47 százalék.

• MI UJSÁG? •

A dombovári Kossuth-szobor. Dombóváról írják, hogy az ott felállítandó Kossuth-szobor ügyében alakult 100-as bizottság a napokban küldte szét a gyűjtőleveket, melyeket az adományokkal együtt legkésőbb október 31-ig kell *Honig* János dr. szoborbizottsági alelnökhöz visszaküldeni. A szoborpályázatot már november második felében kiírják.

Béke és földrengés. A hirtelen világtörténelmi hírnévre vergődött Portsmouthnak újabb szenzációja van, bár ezuttal nem politikai. Egy ottani távirat jelenti ugyanis, hogy a béketárgyalások városában az elmúlt csütörtök este háromszor egymásután szaggatott lökésekkel álló földrengést éreztek, amire mindeddig nem volt eset. A földrengés károkat nem okozott. Babonás szellemek most arra is magyarázhatják ezt a természeti tüneményt, hogy a földöntúli hatalmak nincsenek megelégedve a békeszerződéssel.

Merénylet egy plébános ellen. Szatmárról jelentik: Smied nevű madarászi gazdálkodó itas állapotban *Zimmermann* János plébános lakására tört s veszélyes fenyegetések között megtámadta a mit sem sejtő plébánost, aki a dühöngő ember elől idejekorán szobájába zárkózott. Azonban Smied a plébános ismételt felszólítására sem tágitott és az ajtót feszgetni kezdte, majd behatolt a szobába, mire a szorongatott lekipásztor leakasztotta a szegről vadászfegyverét, hogy támadóját elriaszssa. A nagy lármára elősietett szomszédok éppen a kellő pillanatban érkeztek s az ingerült embert lefűlelték. A plébánosnak jelentéktelen sérülésén kívül semmi baja sem történt. Smiedet a csendőrök letartóztatták és bekisérték a vizsgálóbíróhoz.

Kossuth-szobor Kondoroson. E kis békésmegyei falu, melynek csárdájában Petőfi Sándor annyi szép költeményét írta meg, sokszor tanusított hazafiságának újból tanujelét adja. A község és a község adakozásából ugyanis Kondoros is szobrot emelt Kossuth Lajosnak, mely úgy méreteire, mint kivitelre nézve egyike a vidék legszebb Kossuth-szobrainak. Az ünnepélyes leleplezés szeptember első napjaiban volt s erre meghívták Kossuth Ferencet s az egyesült ellenzéket.

Öngyilkosság a menyasszony sirján. A baranyamegyei Ujfalú községben Bálint András, ottani fiatal gazdalegény a menyasszonya sirján a múlt hét csütörtökjén reggel agyonlőtte magát. Bálint András a falu egyik legszebb leányával, Kerekes Rózával járt jegyben a tavasszal, de a leány szerencsétlenségnek lett áldozata. Egy hetivásár alkalmával kocsin bement Pécsre s hazatelé jövet a lovak megbokrosodtak, a kocsit felfordult s a szép leány ekkor szenvedett sérülésibe belehalt. Bálint András nem tudta feledni s most sirján vetett véget életének.

Nagy tüzek a Délvidéken. *Orsova* mellett az ogradenai kincstári erdő a határszéli tarlóégetéstől kigyúlt s a tuznek kétszáz hold őserdő eseit áldozatul. A bűnös mulasztás kiderítésére szigorú vizsgálatot indítottak. — *Petrományon* Gotthilf Aladár nagybérlőnek

ezer kereszt zabtermése, valószínűleg gyújtogatás következtében, a tűz martaléka lett. A mintegy 3000 koronát tevő kár biztosítva volt. — *Obádon* Krammer József bérlőnek több nagy szalma- és szénakazla kigyuladt s a tűz ezeket, valamint két gazdasági épületet elhamvasztott. A kár 5000 korona, mely nem volt biztosítva. — *Temes-Gyarmathán* valaki felgyújtotta Zsebelyán István szalmakazlait, melyektől a ház is lángba borult, úgy, hogy az egész tanya porrá égett. A kárvallott ember egész vagyonát elvesztette.

Levágta a felesége nyelvét. Ór-Szent-Miklóson Jakab József jómódu gazda folytonos pörben állott a feleségével. A minap is összevesztek s mikor az asszony már nem bírta tovább szóval, kinyújtotta az urára a nyelvét. Jakab József sem volt rest, elkapta felesége nyelvét s azt bicskájával levágta. Nagy hidegvérrel megtörölte véres kését az ingébe és mikor visszatette azt mellényzsebébe így szólt: „Te se fogod tovább rajtam élesíteni a nyelvedet!” Az asszony a nagy vérvesztés folytán halálán van.

Ezerkétszáz ház pusztulása. Kalavenerben, Drinápoly külvárosában, vasárnap, e hó 7-én, tűz ütött ki, amelynek mintegy 1200 ház esett áldozatul, köztük több templom és iskola. A tüzkárosultak nagyobb-részt szegénysorsu görögök, örmények és zsidók. Az utóbbiak között több magyar és osztrák is van. A helyi hatóság segélyakciót indított, a továbbiakra nézve pedig a szultán rendelkezett.

Családi dráma. Sály községben megrendítő családi dráma történt. Szücs Gábor ottani jómódu gazda felesége nagyon féltékeny természetű volt s folyton civődött az urával. Nemrégiben valaki besugta az asszonynak, hogy a férje egy fiatal leány után jár. A különben is féltékeny természetű asszony ez időtől fogva utána lesett az urának. Szücs ezt észrevette és e miatt többször szóváltás keletkezett köztük. Egyik nap Szücs késő este ment haza s e miatt veszekedést kezdett vele. Korán reggel 4 óra tájban az asszony újra kezdte a veszekedést. Szücs elkeseredve, egy hatlövetű revolverrel fenyegette meg az asszonyt. Ez azonban folytatta a veszekedést, sőt felkapott egy kezeügyébe eső fahasábot s azzal férjét fejbe ütötte. Ez megtántorodott az ütéstől, de a következő pillanatban felemelte a revolvert, rásütötte az asszonyra, a ki a lövéstől halva esett össze. Szücs Gábor, a midőn feleségét élettelenül látta feküdni, szíven lőtte magát. A szomszédok találták meg Szücsöt és feleségét az udvaron holtan.

Tündérest a Dunán. Budapest székesfőváros az itt időző hörtönügyi és állatorvosi kongresszusi tagok tiszteletére mult szerdán a Dunán tündérestét rendezett, mely fényben megközelítette a tavalyi híres dunai ünnepélyt. Az ünnepély színhelye az Erzsébet-hidtól az országházig terjedő folyamrész volt, mely igazi tündéri látványt nyújtott. A Duna két partja villamos lampionokkal pazarul ki volt világítva, szintugy a Lánchíd és az Erzsébet-híd, valamint a pompás palotasor, ugy a pesti, mint a budai korzón. Az ablakokban izzólámpák, gyertyák és egyéb világító testek égtek. A budai királyi palotát, a budai Mátyás-templomot és halászbástyát, a citadellát és a

vigadó épületét görög tüzrel világitották meg, az országháza pedig villamos lámpák fényében tündöklött. A remek kivilágítás hatását fokozta a Gellért-hegyen rendezett tűzijáték és mozsárágyuk szakadatlan dörgése. A hajókon felváltva katonabanda és cigányzenekar játszott s két dalárda énekelt. A vendégeket a főváros mind a három hajón fényesen megvendégelte. A két partról százezerre menő tömeg gyönyörködött a Dunán rendezett „velencei éj”-ben, a gyönyörű kivilágításban. A korzón mozogni is alig lehetett. Kilenc óra után elnémultak az ágyuk, a hajók kikötöttek s külföldi vendégeink egy feledhetetlen est kellemes emlékével távoztak.

Két testvér tragédiája. Megrendítő eset történt kedden délután Török-Becsén, Veznic András jómódu földesgazda házában. A háziur két fia, a 14 éves Milán és a 10 éves Jóca, két revolvert találtak apjuk szekrényében s játékból egymásra céloztak. Milán kezében hirtelen elsült a fegyver s a kis Jóca szíven taláva holtan rogyott össze. Milán ezen annyira kétségbe esett, hogy a hajóhidhoz szaladt s ott felakasztotta magát. A tragikus eset nagy részvétet kelt a helységben.

Felfedezett örmény forradalmi egyesület. Athénből táviratozzák, hogy a napokban négy utitáskát koboztak el, melyekben kis bombák voltak. A megindított nyomozás számos pokolgép, fegyver, valamint forradalmi irat felfedezésére vezetett, amelyek egy örmény család házában pincéjében voltak elrejtve. Egy szétágazott örmény forradalmi egyesületnek jöttek nyomára, amelynek célja az, hogy a nagyhatalmakat az örmények részére megnyerje. Számos örményt letartóztattak. Azt hiszik, hogy egyéb titkos fegyverraktárak is vannak.

Magyar ember merénylete Londonban. Londonból jelentik, hogy Réthy Vilmos, egy fiatal magyar ember, egy bizományi cégnél alkalmazásban levő Frankné nevű asszonyra lőtt s súlyosan megsebesítette, aztán önként jelentkezett a rendőrségen. A merényletet azért követte el, mert Frankné, a kibe szerelmes volt, elutasította.

Török nemzeti ünnep Ada-Kaleh szigetén. Az Orsova mellett fekvő érdekes dunai szigeten, a melyről Jókai oly gyönyörűen emlékszik meg az „Az arany ember” című regényében, a mult pénteken nagy fényvel ülték meg Abdul Hamid szultán trónraléptének évfordulóját. A kis sziget mozlím lakói ugyanis a szultánt tekintik egyházi fejüknek. Az ünnep előestéjét tarakdurrogással jelezték, másnap ünnepi istentisztelet volt a mecsetben, mely a szultán által ajándékozott új szőnyegekkel volt díszítve s a minaret erkélyéről a müezzin a nap folyamán ötször hívta imára a hívőket. Este tűzijáték volt s a sziget lakói legszebb ünnepi köntöseikben lepték el a partot. Orsováról is sokan átrándultak, hogy az érdekes ünnepnek tanui legyenek.

Gyilkos és öngyilkos orosz önkéntes. Moszkvában egy Hodinski Sándor nevű fiatal dragonyos önkéntes megölte a 23 éves Meyer Lidiát, azután főbelötte önmagát. Mind a ketten meghaltak. Hodinski Sándor unokaöccse volt Witte miniszternek; nagy lábón élt s évenként 30,000 koronát vert el. Négy fivére is öngyilkossággal halt meg.

Egy derék hitelszövetkezet jubileuma. A Lozsávidéki hitelszövetkezet nemrég ünnepelte fennállásának tizedik évfordulóját. A szövetkezet igazgatósága ez alkalomból diszülést rendezett, amelyen Kovács Lajos ref. lelkész a szövetkezet tízéves történetét olvasta fel. Az ülés legnevezetesebb pontját az képezte, amikor kimondotta az igazgatóság, hogy a szövetkezet tízéves fennállásának emlékére évenként egy felsőbb iskolába járó tanulónak 100 koronát ad ösztöndíjképen. Mint a szövetkezeti eszme egyik szép bajtását jegyezzük fel ezt.

Öt emberélet egy tehénbőrért. Román-Szent-Mihály temesmegyei községben Brinzei Szilárd parasztgazdának egyik tehene lépfenében elhullott s a kétségbeeset ember két rokona és két bérese segítségével sietett lehuzni az állat bőrét, mielőtt az állatorvos megérkezik, hogy legalább a bőr árát megmentse. Ez a furfang azonban mind az öt emberre végzetes eredménnyel járt. Súlyos vérmérgezés tünetei közt megbetegedtek s Brinzei másnap iszonyu kínok közt meghalt, a többiek a halállal vívódnak és megmentésükhöz alig van remény.

Lelőtt kalauz. Vasárnap a hernád-németi állomásra éppen akkor érkezett Sarlai Mihály földműves, mikor a vonat már Miskolcra felé elindult. Persze azért felakart szállni, amiben azonban Mezei József vasuti kalauz megakadályozta. Sarlai emiatti dühében revolvért rántott és kétszer ráőtt a kalauzra, aki súlyosan megsebesült. Sarlait a rendőrség letartóztatta. Mezeit a miskolci kórházban ápolják.

Gyilkos és öngyilkos őrmester. Nyiregyházán a hó 3-án a cs. és kir. 14-ik és 15-ik nuszárezred őrmesterei a nagy laktanya kápterijében mulattak. Velük volt Papp Lajos is, aki a 15-ik ezred pótkereténél szolgált és összeivódott a többivel. Amikor tetteleg akarta társait bántalmazni, kivezeték a berugott embert az ivóból. Papp forgópisztolyal tért vissza és a tovább mulatozókra lövöldözni kezdett, a kik ijedten menekültek előle. A zajra tiszték jöt-

tek a kápterijhoz, de Papp ezekre is többször lőtt. Az egyik golyó Tót Juliánna eselédet érte és az rögtön meghalt. Nagy riadalom lett ebből, mindenki menekült a vér látásától még jobban feldühödött ember elől, aki folyton lövöldözött. Amikor látta a vérengző őrmester, hogy löszere fogyatékán van, felment az emeleten levő szobájába és ott föbe lőtte magát. Papp civakodó természetű ember volt, a kinek viselkedésével felebbvalói megelégedve nem voltak, alantásai pedig folyton panaszkodtak ellene.

Gondolatok.

Péterfy Tamás munkáiból.

A munka nem teher, hanem az észnek rozsdá ellen való köszörüje.

*

Csak a resteknek van mindennapi aggodalmuk, és ez a munkától való félelem.

*

A munkátlanság egy fényes dáma, melynek uszályvivője rendszerint — a szükség.

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részv.-Társ.

Budapest, Muzeum-körút 19.

BANKOSZTÁLYA
utján törlesztéses jelzálog-kölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ-

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapirokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcéplő-készleteket,
Tolókerek-rendszerű vetőgépeket,
Egyetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészgépi berendezéseket,
Szecskavágók,
Répavágók, Morzsolók, Darálók,
Arjegyzék, költségvetés,
szakaszerű felvilágosítás
ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

Csipösen.

Kapitány: (akit rangban lefokoztak.) Hogy tetszett a napfogyatkozás nagyságos asszonyom

Urnő: Sokkal szívesebben néztem, mint a csillagfogyatkozást.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Vadrepceirtás tarlóhántással és permetezéssel.

A vadrepce egyike a legveszedelmesebb gazoknak, amely sűrű kelése és gyors fejlődése folytán elnyomja a gabonavetést, vagy legalább is gátolja azt fejlődésében. Különösen az Alföldön, május derekán sokszor egész buzadülök sárgán virítanak, mintha nem is buza-, de repcevetés volna azokban. Nem minden esztendőben egyformán. Némely esztendőben határszerte kevés a vadrepce, máskor pedig csak úgy virít tőle az egész határ. Éppen ezért hiszi a föld népe, hogy a vadrepce magától terem és hogy annak éve vagyon, mint például a cserebogárnak. Következésképpen tehát arról tenni sem lehet.

Hát ez balhiedelem. A vadrepce magváról nő és ahol mag nincs a földben, ott vadrepce sincs. Csakhogy a vadrepce magva nem kél ki, ha a mély barázdafenekre kerül, de több esztendeig is megtartja csiraképességét. Az ugaroláskor mélyebben lebuktatott vadrepce mag tehát nem kél ki az esztendőben, hanem igenis a rákövetkező második vagy harmadik évben, amikor hasonló mély szántással a felszínre kerül, illetőleg a szántás felső rétegeibe. Innét van, hogy a vadrepces gabona után vetett gabonában esetleg alig látni vadrepceét, a rákövetkező kukoricában sem, mert hiszen az alföldi kiszazda kukorica alá közönségesen csak tavaszkor és akkor is csak sekélyen szánt. Már most a nyomásos gazdálkodású községek határaiban, ahol a gazdák a kedvező idő beálltával az ugarolást egyidőben végzik és a szerint eresztik le az ekét, mint ahogy a föld beveszi, nagyon is természetes dolog, hogy az egész határban egyszerre kél ki a vadrepce és virít a májusi tenyészetben.

A vadrepce irtásának alapfeltétele a tiszta vetőmag; no de hát valamire való gazda úgy sem vet gazmagvas vetőmagot. A vadrepces gabona szalmáját azonban már bajosabb megrostálni. A szalmával a mag a trágyába és ezzel a földbe kerül. Mivel pedig a trágyás földet közönségesen jó mélyen leszántjuk, hogy a föld a szalma trágyát jól letakarja, hát a trágyás földbe vetett takarmányban, kapásban a leszántott magnak csak kis része kerül, ellenben annál több a rákövetkező buzavetésben. Innét van, hogy még a rendes forgókban, takarmányt természetű uradalmakban is vadrepcevel fordul föl egyes tábla buzavetés, holott előtte a zabosbükönyben kikelt vadrepce már virágjában lekaszáltatott és így magot sem hullajthatott.

A vadrepceét tehát már a tarlón kell kipszítani. Erre való a tarlóhántás. Ugyanis az ilyen vadrepces gabona tarlóját, a termés lehordása után,

avagy még a keresztsorok között sekélyen leszántatjuk, szépen elfogasoltatjuk, esetleg könnyű hengerral is megjárattjuk. Gyors munka ez nagyon, de hasznos. Az első meleg eső után az egy-két collra takart repcemag szépen kikél és akkor aztán akár mély őszi szántással, akár legeltetéssel kipszítthatjuk azt. Az ilyen földbe vetett gabonában tiszta szalma terem, tehát a trágyába sem kerül és így lassacskint apránként 4—5 év alatt megtisztíthatjuk a vadrepceétől a földjeinket.

A tarlóhántás még most sem multa idejét. Aki vadrepces buzatarlójába tavaszt akar vetni, hántsa le a tarlót még most, oly sekélyen, amennyire csak lehet. A vadrepcemag most még nagyon szépen kikél. A kikélt tarlóhántást aztán késő őszi szántsa le jó mélyen, hiszen a jó mély őszi szántással félig-meddig biztosítja a tavaszi termését. Am ha nem teheti, sem baj; a kikelt vadrepce javarésze télen át kifagy és ami kitelel, azt elpusztítja a tavaszi szántás.

Ez a tarlóhántás haszna, amiről már sokszor irtunk, de a miről eleget írni, a megirtakat ismételni nem lehet. Fozadják jó szívvel, akiket illet.

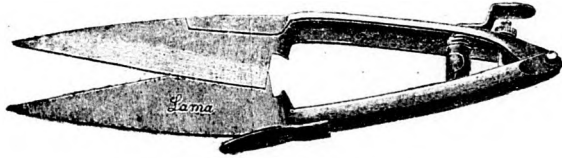
Vadrepceirtás permetezéssel. Ha a vetést tavaszkor fölverte a vadrepce, úgy gyomlálással már aligha segíthetünk a bajon. Sokba is kerülne, de meg a gázolás is sok kárt tenne a vetésben. Azt se szívesen teszszük, hogy az ilyen vetést lekaszáltassuk. De sikeresen irthatjuk még ilyenkor is a vadrepceét, *15%-os vasgálic-* (zöldgálic-) *oldat permetezéssel.* Az ilyen oldat ugyanis a vadrepceét tönkre teszi, de a gabonának még nem árt. Legjobb olyankor permetezni, ha a virágbimbó itt ott mutatkozik, mert akkor a vadrepce már mind kikélt; ha a repce kivirágzott, akkor már késő. Permetezni száraz, derült időben, harmatfölszáradás után kell. A permetezés a vadrepceével együtt több más gyomot is kiirt. *Burjonya-, borsó- és bükkönyvetésben* azonban nem szabad permetezni, mert ezeket szintén kipszítja.

Javitott szerkezetű marha- és juhnyíró olló.

Marhák, főleg azonban juhok nyírására a manapság használatban levő ollók igen tökéletlenek, igen nehézkes kezelésűek. Az általános használatban levő nyíró ollók rugós része egy darabból van kivácsolva az ollópengéekkel s így használat alkalmával a rugós része hamar elveszti rugalmasságát s ekkor már nagyon fárasztó vele a munka. Ezenkívül az ilyen ollók használatánál, mivel ezeknek ágai mindig egyformán nagyon szétnyílnak, az állatok érzékenyebb részeinek, mint a has, lágyék, nyak és czombok nyírásánál könnyen nagy sérüléseket szenved az állat, ami néha annak elpusztulását is okozza. Végül a régi szerkezetű ollók pengéinek megköszörülése is igen fáradságos és nehézkes, amennyiben ezen ollók nem nyithatók szét s így köszörülés alkalmával egy fadarabbal állandóan szétfeszítve tartandók, mivel másként nem köszörülhetők meg.

A fent elsorolt hátrányo ábráinkon bemutatott

uj szerkezetű „Lama“ nevű ollón ki vannak küszöbölve. Az egyik ábra csukott, a másik nyitott állapotban mutatja be ezen újabb nyíró ollót. Ezen nyíró ollók a tövi részen alkalmazott csavar eltávolítása

Uj marha- és juhnyíró olló.

után könnyen szétnyithatók s így egészen jól és kényelmesen meg lehet szárnyait kőszörültni; ha a csavart a kőszörülés után visszateszszük, vele az olló szárait annyira összeszoríthatjuk, hogy csak az olló hegyével lehet nyírni s így ily módon elkerülhetjük, hogy nyírás alkalmával az állatokon nagyobb sérülés legyen ejtve. Az olló egyik szárára egy homorú tojásdad fémdarabka erősíthető fel azon célból, hogy nyírás alkalmával hüvelykujjunktat erre téve az olló szárait nagyobb erővel nyomhassuk össze, de ennek segélyével kezünk a munkát is jobban bírja, mert így ujjunkat nem vágja az olló szárának vékony foka. Az olló olyan körfutó rugókkal van ellátva, mint aminők az általánosan ismert metsző-ollókön vannak;

Lama nevű uj marha- és juhnyíró olló szétnyitva.

az ily rugók ha elromlanak, könnyen ujjakkal cserélhetők ki, míg a régi fajta nyíró olló ily esetben már el is doható.

Ezen ollók Pfanhauser Antal cégnél szerezhetők be darabonként 1 kor. 50 fillér árban; hüvelykujjvédővel ára darabonként 40 fillérrel drágább.

Gyümölcsborkészítés. Almabor készítése céljából az érett gyümölcsöt megmossuk, a hibás részeket kivágjuk, az almát megzuzatjuk vagy megreszeltetjük és kisajtoljuk. Ezután a törkölyre annyi vizet öntünk, hogy azt teljesen ellepje s a következő napon újra kisajtoljuk, az ekkor kisajtott bort összekeverjük az első napon kisajtottal s az egész folyadékot kierjesztjük. Edes nyári alma tisztán nem alkalmas borkészítésre, mert a belőle készült bor nem tisztul meg; legjobb az érett őszi alma. Ha édes almából átlátszó bort akarunk előállítani, $\frac{2}{3}$ súlyrész almára $\frac{1}{3}$ súlyrész fanyar körtét vegyünk. Körtebor készítésénél az arány $\frac{2}{3}$ súlyrész édes körte, $\frac{1}{3}$ súlyrész savanyu alma. E borok készítésénél általában nem használnak cukrot. legfeljebb az esetben, ha a feldolgozandó gyümölcs éretlen (hullott gyümölcs); ez esetben 10 liter léhez, annak savtartalmához mérten, 0.5–2.0 kg. cukrot veszünk.

Vörös — husszinü — vagy fehér ribizkéből bor úgy készül, hogy az érett gyümölcsből néhány kilogrammot lebogyózunk, a bogyókat megzuzzuk, a bort ki-ajtoljuk s felében vagy kétharmadrészben vízzel felhígítjuk s ezen elegy 20 literéhez aszerint amint asztali — desszert — vagy likőrbort kívánunk előállítani, 5, 8 vagy 10 kgm. cukrot adunk. Majd

$\frac{3}{4}$ részig megtöltött hordóba öntjük s 20–25° C. hőmérséklettel bíró helyiségben kierjesztjük. További kezelése azután megegyezik a rendes boréval. Egyéb bogyós gyümölcsöket: málna, eper, áfonya stb. szintén megzuzunk, majd kisajtoljuk; az egreshez a megzuzás után vizet öntünk, egész éjjelen át állani hagyjuk, s csak a következő napon sajtoljuk ki. 20 kgm. bogyó kilugzására 10 liter vizet vegyünk. 20 kgm. bogyó körülbelül 10 liter levét ad, úgy, hogy sajtolás utján körülbelül 20 liter tolyadékot kapunk, melyhez még 5–8 liter vizet és 4–6–8 kgm. cukrot adunk. Málnához és eperhez 10 liter lére 15, illetve 8 liter vizet veszünk, s 3–9, illetve 2–6 kgm. cukrot, kék áfonyához 20 liter vizet és 4–11 kg. cukrot, vörös áfonyához 30–35 kg. vizet s 6–14 kg. cukrot veszünk.

Mintaszüret Nagyenyeden. Az Erdélyrészi Mezőgazdasági Kiállítás rendezősége október hó 3-ára mintaszüret rendezését határozta el, melyen az összes kiállított szőlő- és borgazdasági gépek és felszerelések bemutatásra kerülnek. A mintaszüret kivételével annál könnyebb, mivel a kiállítási helyiség közvetlen az enyedi híres bortermő nagy szőlőhegy alján fekszik.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság

resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

! Mezőgazdák különös figyelmébe! !

EGYETEMES ACZELEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekéfej.

Pánczélaczél-kormánylemez.

Magasított aczélkefefej.

Porvédő kerekek.

Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú magyar gyártmány felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szaksterű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetük.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

Mulattató.

Akinek sok nővére volt . . .

Irta: Dobos Károly.

Olvastam valahol, hogy a párisi „Quartier latin” diákjai, — akik olyan formán élnek együtt, mint a mi bentlakásos intézeteinkben, de természetesen nagyobb szabadsággal, — közös pénzen felneveltek egy aranyos kis leánykát, aki később aztán mindnyájuknak az édes testvér helyét pótolta, mindnyájukat nagyon szerette, még varrogatott is reájuk. Mikor pedig egészen kifejlett virág lett belőle, egy gróf vette nőül. Elvitte tőlük, barmennyire sajnálták is a bájós nővért s azután nem is hallottak felőle semmit. . . Ez bizony igaz história, most is emlegetik még a latin negyed öreg esontjai a „golyák” előtt, mint a francia diákok nemeslelkűségének fel-emelő példáját.

Hát a magyar diákok ne eslelkűsége?

Hogy a magyar diákok nem maradtak hátra a nemeslelkűségben, eléggé tanusítja a mohácsi csatatér, meg Nagy-Enyed temetője is, hogy ne említsem meg a 48-as Pilvax kávéházbeli gárdát, a kik közül szintén sokan a fübe haraptak nagylelkűségükben.

De a fentebbi példára is lehet magyar analógiával felelni. A történet nem is olyan régi. Élnek még a szereplők mindnyájan.

Azonban ne siessünk még a dolog közepébe egy kis levezetés-féle nélkül!

Halmi Károly gimnazista a dialektikát tanulja még, de már is elátkozta a világ valamennyi tudományát; ha pedig meg kell neki fizetni az eltörött nagy fekete táblát, akkor meg éppen nem fog kő kövön maradni a gimnázium épületéből „az nagy sok átok mián”.

A másnapot társai is izgatottan várták, ő meg

éppen majd hogy oda nem lett, mikor az osztályfőnök kihívta és vallatni kezdte.

— Halmi Károly, te törted el a táblát?

— Tanár ur, én . . . én, a tábla esett a fejemre.

— Nos, a tábla akart tán téged összetörni?

— Ráesett a fejemre, mikor kergetősdit játszottunk, de nekem semmi bajom sem lett . . . hanem a tábla . . . a tábla . . .

— A tábla leesett és eltörött — vágott szavába a cisztercitapáter — a te fejed azonban keményebb levén a táblánál, épségben maradt. Egy hét alatt megfizeted. Nincs más büntetésed. Elmehetsz.

Nem kívánom senkinek azokat a nagy gondokat, a melyeket a tábla megfizetése okozott Halmi Károlynak.

Elment panaszkodni Matild nővéréhez, aki egy leánynevelőintézetben volt, mivel hát ők ketten az árvaságnak kenyerét ették.

Matild meg elbeszélte társainak öcsese szerenésatlenségét, a mit jól is tett, mert éppen az a barátnője, a kit a keményfejű Károly egyszer nagyon megbántott azzal, hogy kalapja mellé a virágok közé bogánesokat dugott, azt indítványozta, hogy tegyenek össze zsebpénzükből a táblára, a mit teljesítettek is oly eredménnyel, hogy Károly urfi gondolkozhatott

volna egy másik tábla eltöréséről is.

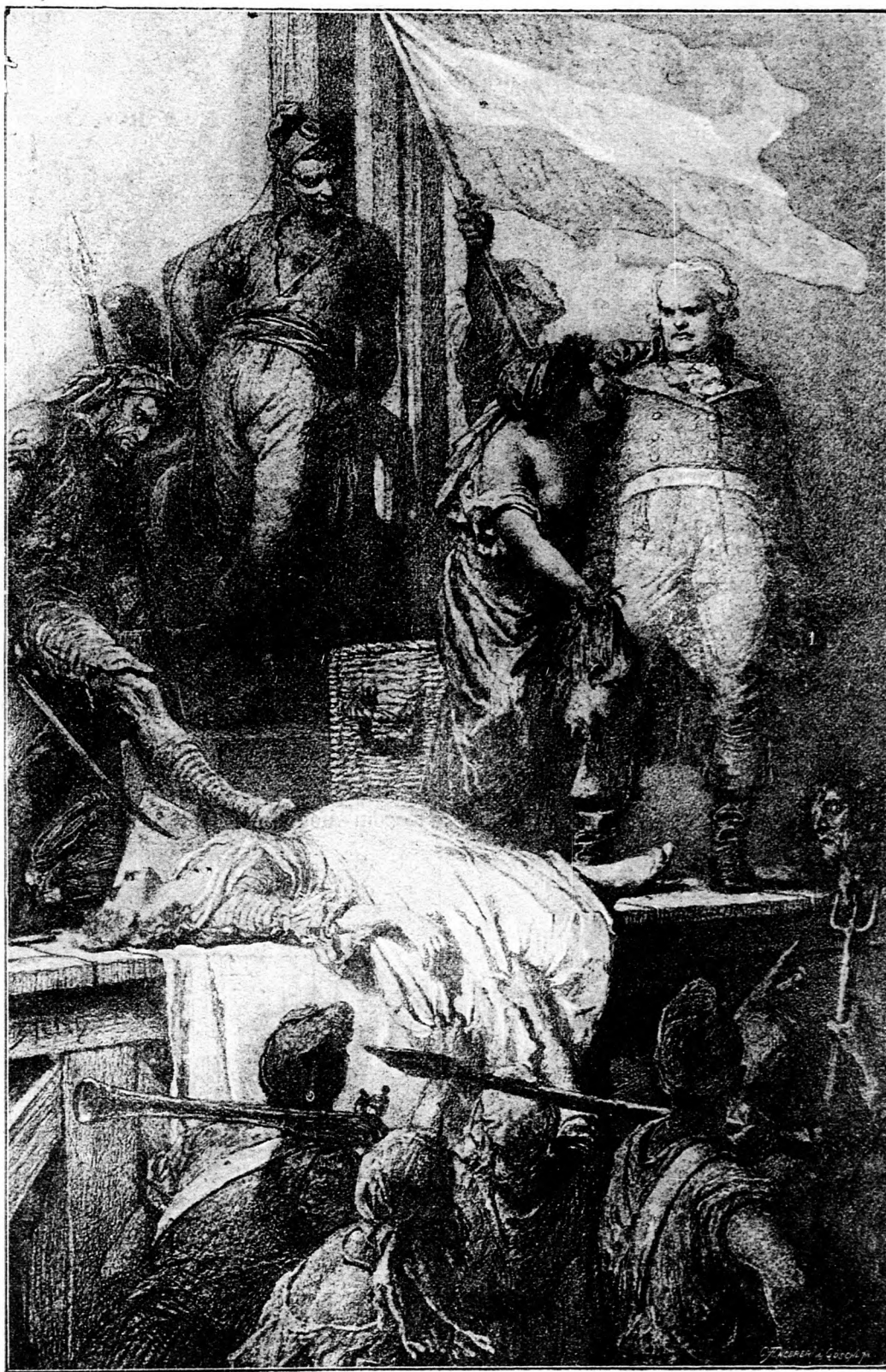
Ettől az időtől fogva aztán a sok zsebpénz a Károly neveltetésére lett összetéve. Minden időszak végén be kellett pártfogóinak mutatnia bizonyítványait. Ha nem volt jó, jaj volt neki. Nem volt ajándék. Egyszer azzal is megijesztették, hogy a zsebpénzket meg fogják tőle vonni, ha javulást nem tapasztalnak; ami azonban csak azt bizonyította, hogy az urfi nem igen kitűnő tanuló, de nem azt, hogy tényleg megtudták volna tőle vonni az angyalszívű „kis mamák”.

Gyujtsunk rá!

Mikor letette az érettségét, az első pártfogók közül már alig voltak az intézetben. Akik még ott voltak, sirva bocsájtották a saját szárnyára.

kellett néha-néha. Egyszer meg éppen sirva is fakadt, mikor saját magának kellett a cipőjén a lyukat bevarrnia, hogy a lába ki ne lássék.

Danton a nyaktilónál.

Jogászyerek lett belőle. Most se rosszabb, mint deák korában. Nagyon haragudott, hogy magának kellett kenyerét megkeresnie, mikor olyan sokan gondoskodtak azelőtt róla... Most még koplalnia is

Azok a régi kis mamák, hogy gondozták, hogy ellátták minden baját. Az isten áldja meg őket!

Soká azonban nem tartott ez a szentimentális hangulata. Vig legény volt ő úgy alapjában. De jó

is tette, mert később jóra fordult sorsa, megint boldog ember lett belőle. Még pedig saját emberségéből.

Jó szavú ember volt, nem is kellett soká szolgabíróskodnia, — feléptették képviselőjelöltnek. A kis mamák áldása még ide is elkísérte, győzött a pártja s Halmi Károly még jóval innen volt a harmincon, mikor honatyának nevezhette magát.

— Honatya már vagyok — gondolta Halmi Károly ur — családapának szeretnék most már fölcsapni, s ezen se törte sokat a fejét. Elment ahhoz az egykori kis mamához, akit a bogáncsesal valamikor megtréfált s megkérdezte tőle, hogy olyan *kis mamái* érzelmekkel van e még hozzá, mint hajdanában. Az egykori kis mama nevetéssel felelt, az pedig ilyen körülmények közt a világ semmiféle nyelvéen se rossz jel.

Ily módon történhetett aztán, hogy a kis mamából igazi mama, de meg nagymama is lett s Halmi Károly képviselő ur büszkén mondja most két jogász unokájának:

— Fiaim, ti azt hiszitek, hogy mi bankópréssel csináljuk a pénzt, folytonosan pénzért firkáltok. Hej, nem így volt az én időmben, én magam emberségéből lettem, ami lettem...

Persze a nagymama nem akarja a gyerekek előtt odamondani:

Hohó apuska, a maga emberségéhez nekünk, akkori lányoknak, is szavunk van!...

Eljöttem . . .

*Eljöttem még egyszer, utoljára:
Megnézni e kedves, szép helyet,
Hol egykor való volt szívem álma,
Karjaimba zárva tégedet.*

*Hol egykor borongós, néma estve
Örökhű szerelmet esküvénk,
S ajk ajkat érve, hő vágygyal telve,
Azt hittük: az ég is a miénk.*

*Eljöttem, hogy hucsüüdvözelem
Itt is újra elsóhajthassam . . .
Óh szállj el szellő, szállj el csendesen
S mond el neki, mily nagy fájdalom.
S te éji dalos, te kis csalogány
Repülj hozzá néma éjjelen.
És csattogd el a hűtlen ablakán
Örjítő bánatom, keservem.*

*Eljöttem, hogy megbocsássak neked,
A haragot régen feledém.
Megbocsátok, hisz szívem oly beteg,
S ki ne tenné végső éjjelen?
Találd meg a legfőbb boldogságot,
Mit csak szived elviselni bír,
Legyen édes s legyen addig áldott,
Míg mélyébe szólít le a sír.*

*S most el-el messze, a nagy világba,
Ne halld többé hirem — nevemet.
A feledés boruljon reája,
S ne tudd: érted mennyit szenvedek.*

*És ha egykor testem elfáradva
Nyugalmat lel a sír mélyében:
Lelkem földi bilincsét lerázva,
Hozzád repül, csalfa, hűtlen.*

Baranyai János.

A hős.

I.

Zsuzsi szobalány: A cipőt és a nadrágot be-
teszem, hogy por ne lepje.

II.

Aron uraság: (Közeleg és meglátja a cipőt
meg a nadrágot a függöny alatt.) Tolvaj! Segítség!
Tolvaj!

III.

Bejön Áronné nagysága, de ekkor már az ur a revolverrel csalogatja elő a függöny mögül a tolvajt.

IV.

Zuzsi szobalány: (Félre huzza a függönyt.) Tessék.

Áron ur: Hát nem vagyok én egy merész ember? Meglúttam, hogy meg sem mozdult.

!!! Kliséket olcsón !!!

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit ... (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja ...

a „Független Ujság“ kiadóhivatala.

(Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

Képeinkhez.

Gyujtsunk rá! Rég ismert dolog, hogy a magyar ember munkaközben is szívesen rágyújt pipájára és teszi ezt a legnagyobb nyugalommal, úgy hogy roszakaróink szállóigét is csináltak erről: „Nagy pipáju, kevés dohányu nemzet“-nek nevezvén el a magyarságot. Pedig hát nincs egészen igazuk, mert más nemzetnél is megtaláljuk a füstnek ezt a szeretetét, amint azt képünkön látjuk, ahol a spanyol gazda, mielőtt körülnézne gazdaságában, előbb rágyújt s csak azután fog dolgozóhoz.

Danton a nyaktilónál. A francia forradalom vezérlő emberei Danton, Marat és Robespierre voltak. Ezek közül legkiválóbb volt Danton, aki szép megjelenésével, tüzes temperamentumával, gyújtó szónoklataival ragadta magával a népet. Később azonban Robespierrenek útjában állott ez az ember s hazaárulással vádolva, a véstörvényszék elé állította. A véstörvényszék szolgalelkű tagjai nem tudták megbecsülni ezt az erőt, Robespierrenek engedelmeskedtek és halálra ítélték. Dantont nem törte meg ez az ítélet, hanem ebből már látta az utóbb bekövetkező viszálkodást s a nyaktiló alatt merészen szemközt nézett vádolójával s odakiáltotta neki: „Nemsokára követni fogsz“. Madách Imre „Az ember tragédiája“ című világhírű drámájában ezt a jelenetet is feldolgozta s ennek a budapesti Nemzeti Színházban történt előadását Zichy Mihály hírneves festőművésznünk remek ecsetjével megörökítette. Ennek a festménynek a másolatát mutatjuk be mai képünkön.

Szótalány.

— Durancsik József-től. —

Hét betüből állok,
Van három szótagom.
Első három betűm
Árvák szemén vagyon,
Négy utolsó betűm
A csontot tölti ki.
Utolsó két betűm
A vadász is teszi.

Megfejtési határidő 1905. szeptember hó 24.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 36. számában közölt talány megfejtése:

„Ár.“

Helyesen fejtették meg: Balassa Etelka, Barics József, Zöllner Irma, Filla Elza, Mayer Jolán, Urbán József, Kleinhans Károly, Németh Aladár, Bankos Károly, Glock Margit, Barta Béla, Kovács Gábor ifj., Fekete György, Péterfyné L. Mariska, Balazs Endréné, Andráskay Gyula, Bauer József, Magyar Sándor, Skultéty János.

A sorshúzásnál Filla Elza neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalom gyanánt egy regénykötetet küldöttünk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Többeknek. Sorsjegyekről a jövő számban. — S. H. A post.-távirtdai tanfolyamra nők nem iratkozhatnak be. Ha e pályára akar menni, valamelyik postamesteri hivatalnál kell megtanulni a kezelést, mely 6 hóig tart. Lépjön érintkezésbe valamely postamesterrel, s vele állapodjon meg a felvételre nézve. Azt azonban előre is megmondhatjuk, hogy nagyon nehezen fog ez sikerülni, mert e pályán mindenütt nagy a túlszűfoltás. — E. I. A vasuti altiszttséghez (kalauz, stb.) négy polgári kell, vasuti őrs más ehhez hasonló vasuti alkalmzott elemi iskolával is lehet, különösen mint kiszolgált altiszt. Az utmester-

séghez is elég négy elemi. Utóbbi állásért, ha megyei utmester akar lenni, a főispánhoz, ha állami, a kereskedelmi miniszterhez kell folyamodni. — T. F. A magyaróvári gazdasági akadémiába érettségi, a kassai gazdasági tanintézetbe pedig középiskolai hat osztály kell. A jegyzői közigazgatási tanfolyamra főgimnáziumi vagy főreáliskolai nyolc osztálytal, esetleg kereskedelmi iskolai érettségivel — mehet valaki. — Sz. M. Nősülési engedélyért a vármegyei közigazgatási bizottsághoz kell folyamodni. A gazdasági tudósítói tiszt dolgában lépjen érintkezésbe a miniszter által kinevezett megyei gazdasági tudósítóval. — W. J. Felvilágosítást az ösztöndíjak felől az állatorvosi főiskolában: VII, Rottenbiller-utca kaphat. — B. J. A postamesterséghez legalább négy polgári iskola kell és a postakezelés gyakorlati el-sajátítása.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárocsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárocsarnok Ellátó Szövetkezete jeleltése 1905. szept. 15.

Budapesti központi vásárocsarnok árai.

Husneműek: marhahus 112—140 K., vidéki borjúhús 112—120 K., sertéshús 140—150 K., szalonna füstölt 150—160 K., szalonna, olvasztani való 150—160 K., hárj 152—160 K., sertész-szir 156—158 K. — Füstölthús: (vidéki) kg-ja 1·60—1·80 K. hazai sonka 1·60—2· K.

Baromfi-félék: élő tyúk 3·00—3·60 K., rántani való csirke 1·20—1·70 K., sütni való csirke 2·—2·50 K., kacsa, hizott 4·00—6·00 K., lud, hizott 9·—15· K., pulyka, hizott ——— K., páronkint. Vágott hizott liba 1·60—1·80— K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 2·40—2·80 K. kg-ként.

Budapesti piaci árak.

Arak métermázsánként értendők. Buza 15·90—16·70 K. Rész 12·50 K-tól 12·70 K-ig. Árpa 12·35 K-tól 12·40 K-ig, job b minőségű 12·45 K-tól 12·50 K-ig. Zab 12·20—12·80 K. Tengeri 17·— K.

Tojás: bacsikai 71—72 K., erdélyi apróbb áru 70·—71 K ládánként. (1440 drb.) Apadt — K., meszes: — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 7·80—8·— K rózsá 1·5—5·40 K., 100 mm-ként. Hagyma 50 kg-os zsákokban zsákkal együtt ——— mm-ként.

Teavaj: (centrifugál) 2·25—2·40 K., főzővaj 1·40—1·70 K. kg-ként. Tehénturó kg-ja 10—16 fillér.

1 sz. ára 100 kg-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Takarmányvásár. Rétű szena 4·80—6·40 fillér, mubar 5·60—6·30 fillér, zsupszalma 3·10—3·60 fillér, alomszalma 3·—3·60 fillér

A „FUGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlés képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

Ajándékkönyvek!

Petőfi Regék

Szines képekkel. Csinos kötés.

Kedvezményes áron

20 darab 4 korona.

Székely Mesék

Csinos kötésben.

Kedvezményes áron

20 darab 5 korona.

Czim: Péterfy Tamás író, Budapest, IX., Köztelek.

A Segesvárná eltűnt nagy költőről a nép ajkán szálló mesék gyűjteménye. Mindenik Petőfi rege egy-egy szép emlékvirág, mely a nép szívéből fakadt...

Jó gyermekek számára írta Péterfy Tamás. Hűsz gyönyörű eredeti székely gyermekmese van e könyvben, melyek „AZ ÉN UJSÁGOM” és más elsőrendű lapokban jelentek meg. Ötven képpel díszítve...

Legjobb és legolcsóbb

gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmiv. ügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Markhót és Lossinszky

okl. gépészmérnökök műszaki irodája

Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

Őszi trágyázáshoz a

THOMAS-SALAKLISZT

csillag-védjeggyel helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál:

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Terež-körut 3.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodiunk a hamisítá-
soktól és figyeljünk a
védjegyre.

Minden zsák ólom-
zárral és tartalom-
jelzéssel van ellátva.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. 27

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzők, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA
 photozinkografiai műintézet
 Budapest, VIII., Szentkirályi-ú. 13.
 KÉSZIT: _____
 mindennemű nyomtatványhoz szükségelt
CLICHÉKET
 Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
 typia, fametszet stb. útján. Térképek, terve-
 zetek, alaprajzok photolithografialag leg-
 szebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.
 Vidéki megrendelések pontosan és időnyosan eszközölhetnek.

Sürgőnyozlm: Consum, Budapest. Telefon: 25-02.
Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság
 Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.
 ÜZLETÁGAK: _____
 Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és
 főzelékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek
 feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít.
 A szállítványozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben
 (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
 Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi
 cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra elő-
 legket is folyósít.
 Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron el-
 vállalja bizotti sertések bizományi értékesítését.
 — Közelebbi értesítéseket a társaság Igazgatósága ad. —

ÚRL REZSŐ
 sertésbizományos
 — Budapest —
 Bérkocsis-utca 12.
sertéseket
 sovány és hizott
 állapotban és leg-
 magasabb napi ára-
 kon értékesít.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
 BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.
 Alakult 1900.
 Biztosítéki alap:
 Kormány hozzájárulásával 400,000.— kor.
 Alapítványok 1,278,240.— kor.
 Alapítók 200,000.— kor.
 Tartalékok 74,767.80 kor.
 Összesen 2,253,007.80 kor.
 1901. évi fölösleg 90,349.— kor.
 1902. évi fölösleg 59,732.26 kor.
 1903. évi fölösleg 109,331.73 kor.
 1904. évi fölösleg 72,438.23 kor.
**Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az
 ember életére, különféle módoszatok szerint.**
 Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
 és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva
 volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.
 Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba he-
 lyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatéri-
 tésben részesülnek. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy
 a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással in-
 dában készséggel szolgál az igazgatóság.

Schottola Ernő, Budapest, Andrássy-ut 2.
 A ruggyantagyártás meghonosítója Magyarországon * A legnagyobb szőlészeti és borászati szaküzlet.
 Legnagyobb raktár az összes szüretelési **szőlőzúzók** bogyózóval
 gépekben és eszközökben, **és anélkül.**
DUPLEX-rendszerű borsajtók gőzerőre és víznyomásra berendezve, a
MABILLE- és borsajtók legszebb és legjobb kivitelben elkészítve
 Gyári **borszivattyúkban.** Képes árjegyzék és költség-
 raktár **vetés ingyen és bérmentve.**

Alakult 1856. évben.
KÜHNE E. » hazánk legrégebbi « **Mosonban**
 mezőgazdasági gépgyára
 Elsőrendű anyagból elismert gondos kivitelben szállit:
Hirneves „Mosoni Drill” tolokerekess szabadalmazott
sorvetőgépeket,
Sack-rendszerű aczélekeket, egy- és kétvasú ekéket, henge-
Gabonatisztító- és szelelőrostákat, Konkolyválasztógépeket,
Szőlőzúzókát és borsajtókat 6 nagyságban stb.
 Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.
 FŐRAKTÁR: BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a. | FIÓKRAKTÁR: TEMESVÁR, Gazdaudvar.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel, a legjutányo-
sabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.

Budapest-Kelenföld

a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50.

HIRDETÉSEK
FELVÉTELNEK
A KIADÓHIVATALBAN.
BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

1904. évi forgalom: 22,000 bál.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukceziókra

melyek második sorozata **folgó évi október hó**
1-én veszi kezdőtét.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

HELLER M. S TÁRSA

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

A miskolci országos baromfi-kiállításon
diszoklevéllel kitüntetett

sárga orpingtonok faj-
tiszta tenyésztőjásai

12 darabonkint, patent csomagolással és
postai szállítással 10 koronáért kaphatók

Szilassy Elemér-nél
Verebély, Bars megye.

SZUPERFOSZFÁTOT,
mindennemű egyéb
Strassfurti kainitot, Műtrágyafélét, azonkívül —
Strassfurti kálitrágyasót 40% káli **Rézgáliczot** (98—99%) elismert kitűnő
tartalommal, továbbá ————— minőségben legolcsóbban
szállít a —————

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság
BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.